

Кристина Павловић Рајић, рођена је 1976. у Београду. Завршила је Групу за српску књижевност и језик на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

Поезију, кратке приче и есеје објављује од 2017. године у *Новој Зори*, *Књижевним новинама*, *Драми*, *Савременику*, *Суштини поетике*, *Новом погледу* у Санкт Петербургу.

Збирке песама:

Разрљен круг (Галаксијанис, Ниш, 2018),

Лепеза (Галаксијанис, Ниш, 2019).

Живи и ради у Београду.

Кристина Павловић Рајић **ЗЕЛЕНА ЉУЉАШКА СВЕМИРА**

Кристина Павловић Рајић **ЗЕЛЕНА ЉУЉАШКА СВЕМИРА**

Кристина Павловић Рајић
ЗЕЛЕНА ЛЈУЉАШКА СВЕМИРА

Издавач
ГРАМАТИК
Београд

Кристина Павловић Рајић
ЗЕЛЕНА ЛЈУЉАШКА СВЕМИРА

На предњој корици слика *Канаринац*
академске сликарке Наталије Климове
из Санкт Петербурга.

Кристина Павловић Рајић

ЗЕЛЕНА ЉУЉАШКА
СВЕМИРА

ГРАМАТИК
2022

Ouy

ТРЕБА МИ РЕЧ

Треба ми реч чудесна као свичева светиљка,
реч чиста као радосница мајчина,
реч звонка што јекне у час рођења човека.
Као кад у белом бескрају равнице
заблиста црквица,
речи да су стамене да уздрхте срце
и да цело биће облију милине
гласова анђела с литије вечерње.
Да ми је да из пчелињег саћа
врцам речи медоносне!
Одакле сипе речи млечне што лече очи рањене?
Којим се то озарјима раздане туге овештале?
Да ми је да о наковањ кујем речи сирове,
у машицама песму варничим,
пламну је развихорим!
Свет жуди за речима којима се мресте тишине
сред оловних фијука, сред сивих колотечина,
кад ветар зацвили ударима жалузина
пред плачним окнима.
Да ми је да златну зрнад жањем,
Зорњачу умесим, у Сунце да нарасте!
Где су речи чаробне свиленошумне,
којима се облаче песме ћутне,
речи којима се грли чедо божје
сред вражје шуме
да не заноћи само, занемело?

Ванземаљац из суседне собе

МАЈКА

Откад бол нас раздвоји крвљу,
резом пупчане врпце,
Ти чуваш биће моје
ко пчелињак бдење матице.

Мотрећи срцем, држиш чврсто
крупко чудесних нити.
Невид-тканицу твориш,
од зла сваког ме мораш скрити.

И спречаваш и бодриш,
пратиш судбоносне ми конце.
Хаљину среће кројиш.
Не слутим све тајне ослонце.

Претходница незнаном путу
кроз огањ, замке и мраз.
Закрилиш ме шапатам:
„Душо, не тим путем у пораз!“

Громобран – кров од твојих руку,
силан пред нечаснима.
Топлу ми градиш луку
и штит од смртоносних плима.

АПРИЛ

Април почиње капамом од зеља
с киселим млеком.

Мајка брижљиво бира везе.

Када изнесе ручак:

Пролеће може да почне!

После ручка – забехари се воћњак,
гнезде се ласте.

Небо отвара свечане одаје.

И срце затрепери

од неке ране чежње, омамне.

Април се завршава с чуваркућом,
коју мајка зацакли и постави крај иконе
да нас радује целе године, да се црвени.

ВАНЗЕМАЉАЦ ИЗ СУСЕДНЕ СОБЕ

Ојачај, снага се радом стиче!
Читај да спознаш свет,
прошириш видике!
Нижем флоскуле,
а ћорци ме зацерекани обесхрабре.
Син ми каже
да се нерад милионима плаћа.
Са сигурношћу ми исцртава
мапу свог пројекта, мери аршинима
мени непознатог света.
Слажем ђувеч у земљану посуду
док ми убрзаним модом
излаже своју теорију.
Пећинска је жена
родила човека из виртуелног домена!
Не умем ни ја клот-фркет,
без ког се девојка није удавала одвајкада,
признајем себи,
док требим затетуране мисли
у покушају васпитавања
ванземаљца из суседне собе,
коју смо уредили за одрастање нашег сина.

НЕРОЂЕНОЈ КЋЕРИ

*На шебе њласи њаија, а кључ је
Од каије у њвоје нејосиње.*

У заметку бих те песмом гиздала,
љубављу вајала, принцезо малена,
с анђелског крила захватила благост,
њоме да те саткам.

Као кишу додола сам те дозивала.
Чекала сам те, тврдоглаво моје,
да се модирамо и женски чаврљамо,
да из моје шкриње златне понесеш
све наслеђене дарове, да се бисер
у прах не сатвори.

Чеках те, кћери, столећима,
да ми из крви никнеш
у цвет најлепши.

РИКША

Док отац, или мати,
окреће точкове бицикла
у сусрет сунцу
рикша пркоси отпору
ваздуха и опалом лишћу.
Дечија лица спокојна,
принчевског достојанства,
чија су тела уљуљкана као мале буде,
погледом дотичу њима знане сфере
и миром мудраца очи им озбиљно сведоче
спознају изван учености и талоба година.

МАТУРАНТИ

Опоре су кише у мају када одлазе матуранти.
Скупљају своје ствари и одлазе некуд заувек.
Остављају нам у борама своје мамурлуке
и на длановима уздахе раних љубавних загонетки.

Тежак је мирис липе у дворишту гимназије.
Расипа се по данима који беспоговорно одлазе.
Бодрили смо их петицама, будили јединицама,
занесене над варкама којим их живот
омамљује.

Зуји тишина за корацима када одлазе матурани.
Ко се осврне, односи нити и златне дарове.
Ко се и осмехне, о љубави слови беседу.
Стегнутог срца испраћамо нашу децу.

У СУСПРЕТ НОВИМ ЗВОНИМА

Смењују се ђаци, одлазе учитељи.
Одлазе ђаци, смењују се учитељи.
Захвалност и збогом.
Остане једна клупа и уз њу столица,
прозор с погледом на руже, једре,
отежале од кише у пролеће.
Путеви отичу у нове зграде
и добијају модернија осветљења.
Табанамо у сусрет новим звонима.
Растемо уз крошње.
Меко милује глас гугутке.
На распустима забацимо мамац
за неку наивну рибу, да прекине тишину.
Промуљамо је кроз прсте
док се несташна праћака.
После игре је оштећену вратимо
да зацели.
Јесен се уозбиљи.
Упрежемо памет,
теретом напуњених торби.
Грдоснији, погурени,
паду све ближи.
Док не одзвони.

ЛЕТЊА РАДОСТ

Загледана у таласе лета,
разгрћем дечју радост под дубоким сенкама.
Мирис млечног сладоледа освежи сећања
на жагор и вриску од усијаног тротоара
под нежним табанима,
на гласну музику с базена
и авионе за којима је кроз пространство
слободно летела жеља безазлена
до Аустралије, Монт Евереста, до бескраја!
Загледана у ведрину плаветнила
тражим несталу радост у задебљалим коморама.
С напором се плућа шире у недохват милина.
Наталоженост година немоћна је
дечјим осмехом да се уз сунце прелива!

ГЛАСОВИ

Крошње топола у заносу
диригују пој птицама.
Пас комшијски запева уз ограду
отегнуту деоницу.
"Купујемо старо гвожђе, старе акумулаторе,
старе веш-машине, старе бојлере, купујемо...",
прекину нит глас с мегафона.
И загреба површину тротоара уморна косачица.
Проби се и повик дечака.
За тапкањем лопте жагор умину.
Лепет крила упути се ка дубини хоризонта.
Удвара се меко једна гугутка.
И опет: брундаст пас, птица пој, мегафон.
Даљином пригушени разговори сежу,
нервозан плач детета
и наизменични звуци возила,
која се враћају с посла.
"What the fuck!", узвикује момак за игрицом.
На тераси испод плавети,
у загрљају зелених крошњи,
с напором над књигом кротим мисли.
И заромиња пролећна киша.
– Не марим што је бука,
каже моја бака из београдског Булевара.
– Биће тишина,
када отупе чула под ударом лопата.

Зелена љуљашка свемира

САДА, ОВДЕ

Од свих млечних путева
укрштај дланова најчудеснији је.
Не сањам о небеским сазвежђима.
Ка твојим дубинама сјај ме призива.
Тренутак,
који је језгро галактичких светова,
оваплотио нас је у врлети Земље.
Ја је љубим
јер те под звоном њеног свода
сретох у овом од свих,
најнестварнијем месту,
у зеленој љуљашци свемира.

НА ФРЕКВЕНЦИЈИ __ MHz

Из глуве собе, обучен
у лаковане тактове и свечаност таме,
мој глас се етром простире
кроз свет који више не верује у себе.

Дробе се јучерашње коре у кључалу воду
и досољавају бројкама о зараженима
и отпуштенима с овога света.

Кроз разровану суштину постојања
и галаму која хаотично протреса
темеље стаклених вишеспратница,
умиљава ти се шапат жене.

Слободнопокоран преде
кроз баршунасто зујање радија,
на фреквенцији коју ћеш пронаћи
на подеоку носталгије за бесконачним.

ТУФНЕ

Беле туфне на црној хаљини,
најлон чарапе у седмој води
потапам, вадим, испирам, цедим.
Из белих туфни одјекују ми
уздаси скрити, цврче погледи.
Узнети, мере ми узимаху,
непогрешиви као шнајдери.
Спирам с хаљинице жуди голе,
грехом начичкане блудне мисли.
Жено, лепотом распети створе!
Богињо тиха, којој с наклоном
руку нежну центлмени љубе,
русалко пркосна, у заносу
пакленим би пламом да те слуде!
Беле туфне на црној хаљини,
најлон чарапе у седмој води
давим, уједно их благословим.
Кап воде још памти, ветар гони.

БРБЉИВЕ РАДОСТИ

Расцветаваш ми се у срцу.
Улазиш у вене и капиларе.

Сустижу се гласови у пожару реченица,
пуцкетају речи у додиру погледа,
мељу се распричана зрна,
дробе брбљиве радости.
Теку сласне капи с усана,
брзаци испричаних година
и реке голицљивих шапата...

Док све речи једном
не утихну.

ГРОЗД

Лето је од зрења отежало:
и поглед, и облак, и крв и грозд.

Све трезне године
за кап ноћи смо свукли.

Сан ти се с мојим растао,
ко што се и срео, незнано.

Под хладним тушем
вино се с усана растаче.

Замало би причешће
на дохват кајања.

БУЗУКИ

Багрем је одавно прецветао
и све на лето мирише.
Јужно одавде, где се аквамарин
у пурпур на хоризонту слива,
позива ме грчка музика:
Изуј се, заиграј боса
док пљескање преплануло пршти!
Зањиши летњом хаљином
и наздрави вином асиртико!
Играј, у инат страховима!
Чујеш, бузуки трепери:
САГАПО, МИКРИ, САГАПО..
Играј у инат забранама! Играј!
Није Дионис само боговима
пружио пехар сласти.
Обалом се расцветао лијандер,
под маслином ветар шапће:
ПОСО САГАПО ...
Зри лето,
пенуша море усталасано.
А овде је багрем прецветао
и гуши покисла трава.

НА ОБАЛИ ВРЕМЕНА

Уплео си ми се у власи косе.
Датост ми, зрак у сени.
У кораке низ житне пољане
бескрајно дуге до тамних
облака изнад хоризонта.
У рукама ми свитац, бардак,
ћилим-љуљашка и песма.
Умилио си ми се космосом у крви.
Пуст пут, кораци неуморни.
На прашњавој равници јато гусака
у подне досадан дан дели.
Две магличасте туге у равнотежи.
На истој смо зеленој обали времена,
крај бамбуса, локвања, шипражја.
На белој кошуљи ветар ти рукаве
у једра пуни. У рукама ти:
сидро, мрежа и месечина.

СЕДАМ ДАНА

Пустили смо дивље вранце
четврт века заточене!

Махните да небом лете,
са грива да силу вију.

Пустили смо расне вранце
жуди бујне да сучеле.

Пропињу се и сустижу,
ржу, њиште у слободу!

У галопу коњи луди
земљу росну разроваше.

Дуб се ломи! Гора јечи!
Седам дана киша лије,

копита им цврче жарна.
Гром у грому мачем сече,

лови, кроти да умири
изгладнеле горопади.

ШУМ ТАЛАСА

На великој тераси
свlachимо лан
твојом, мојом руком раскопчан.
Огрнуте мирисом мора,
њише нас шум таласа.

Из филмског кадра
ушетао ми у огледало
наг мушкарац аполонског стаса.
По леђима му месечина пала.
Сваки мишић светлост сенчи.

Крес кремена, дим се разлистава.
– Наш Бог и сви остали много пате.
Спи ми, анђеле.
Заспиш и ништа не постоји.
А све ту.

Аутострада

РАЧУН

Савијам листове свршене недеље
пред починак. Слажем рачуне
које треба измирити већ изјутра.

Светлост лампе ушушкава се
у сигурност дневне собе.

Приви ми се мисао потиснута у заборав.
Листом хартије одмахујем сен.
Слажем рачуне.

Лакше се крајеви месеца саставе
него дан који се у тишини осврће.

КАПРИЦ

Сваки грех разгори
каприц безумне жуди.
Смирај се тихи успропне.
Мисли: Ма, ништа то није.
И сви победни дани
у истој се замци смрве.
Звижде катанци. Дрхти
и ломи се стуб носећи.

НАПОЛА

Одрањам се за умрлима.
Пресита ми уста земље.
Превелико збогом
гори у пламену свеће
и дршће као јасика.

Напола осмеха,
с озеблим сунцем,
воља ће да цурка
између дечијих питања
и камених чајанки...

И никад више цели.
И не зацели, никад.
Безуби живот нас глође
као зла вештица.

АУТОСТРАДА

Брзина меље туге задебљале.
Вожња је нужно бекство, привремен спас.
Док шкрипе кривином точкове пале,
Аутострадом безумна ридам на глас.
Брзина меље туге задебљале.

Мисао је пакао, гостим ли је,
Несхватљива глад што мноме се храни.
Пада и устаје да се излије,
Тајанством мами да опет ме рани.
Мисао је пакао, гостим ли је.

Бежим очајна од себе гоњена.
Између испрекидане и пуне
Неонке варају: светлост па сена.
Срце прескаче и откуцај куне.
Бежим очајна од себе гоњена.

Пустом аутострадом нагазим, пун гас.
Брзина из беса ломи неспокој.
Вожња – лудо ли је бекство, далек спас!
Док трен се не скуца у вечни покој.
Пустом аутострадом нагазим, пун гас.

Брзина меље туге задебљале.
Мисао је пакао, гостим ли је.
Бежим очајна од себе гоњена.
Пустом аутострадом нагазим, пун гас.
Брзина меље туге задебљале.

СВЕЖАЊ

Смрт је лепота оклеветана.
Грозничавом слабошћу од живота се оболева.
Звечка свежњем кључева од ћелија,
обећава као лаж похотног мушкарца.
Четири дана робије анулира књига,
којих је све више, а читалаца мање.
Умеју ли сужњи у голој слободи
без гордости, страха и греха?
Смрт је бег од бесконачне тескобе.
Мисао о смрти подношљиво је лакша
од мисли о срећи. Доноси светлост.
Бар спокој сна.

ТРЕШЊА

Коренима дубљим, а шупљијим стаблом,
разграната крошња тањи се и крши.
И нестаје тихо наша трешња сочна
да уступи место некој новој воћки.
Сав се бехар давни у облак сасуо
и сипи по нама сећањем на лето.
Сад на петељкама дозревамо тихо.

Усред вечности

МОЛИТВА ЗА НЕСНАЂЕНОГ АНЂЕЛА

Влади Стевановићу

Не могу анђели
Земљом летети,
крилима сапети,
негвама збуњени.

Пред мојим домом младић,
лепоте какву сам Бог да,
свој живот стреса.
Стреса с лишћем.
Стреса с вејавицом.
Стреса низ месечину.
Пропиње се да пропупи
у зелено, понадан.
На тој станици људи
одлазе и долазе некоме.
Младић самцат – сам.
Стреса се и нада
из безумља.
Заобилазе га људи пред
нечујним вапајем неми.
Метафизичка жеђ
хлебом и водом се не гаси.
Усних јутрос сан.
Увече ме камен стегну.
Низ грло на срце, отежао.
У немоћи да живот стресе,
ишао је друмом
којим на точковима
шумне але господаре.
Мрак ће да помогне.

Звоне у низу молитве:
да крила размахне.
Звоне уз олтар, куполу, крст.
Модар је славолук.

МОЖДА

Као јагње ђурђевско
када оде жртвено,
можда и ми кад оде ко,
зато што тело покопамо,
вампире душа не видимо.
Мислимо: уснули,
а оно убрани, залогај сени.
Можда и мрав, траве влат,
кад их осени незнана глад,
слуте – то облачка је хлад.

ВЕНАЦ ОД ШИМШИРА

Виш капије се с венца
још пешкир клати.
Сабила се густа тмина
над кућом, над младенцима.
Венац од шимшира
црн флор обавија
и плач из повоја.
Једно у откос злосуд баци.
Утопивши се у светину,
чувамо се дланом сједињени
у кутку неми од злокоби.
Небо страши. Трен нас дели.

КОШМАР

Увелико је помрчина.
Стојим испод уличне сијалице.
Одавно су сви отишли кућама.
Само тебе нигде нема.
Побогу, где си се то сакрио?
Чкиљим кроз прсте у мрак.
Ни мачка да шушне,
ни светалце с окрњеног огледалца.
Ни трага, ни гласа.
Побогу, као да си у земљу пропао!
Батоооо, батоооо...
Обећала сам мами да ћу да те чувам.
А ти си ми се заигран искрао.
У месечину, у сунце заспало...
– Пет, десет, петнаест, двадесет ...
Ко то сад жмури?

У ЧАУРИ

Сви ви који сте отишли
из неподношљиве тишине,
издали сте нас ћутањем

као да нисмо у исто огледало неба
били у чуду загледани.
У шапат бар да сте се искрали.

Зачаурили смо се увијајући се у
претпоставке и слутње.
Ни врисак, ни вапај не прену вас.

Пупчана врпца пресеца сећање на оба света.
Докле ли се чује бруј земаљских звона?
Неподношљива тишина умара

и руга нам се ништавило.
Бестелесни и болни,
хоћемо ли се икада игде срести?

НЕПРОБОЈНА

У овој стакленој кугли усред вечности,
стојим
између два таса
на којима су ти се, ево,
живе и смртне године
изједначиле.
Снег веје, олуј звижди.
Сутра већ нова јединица дана,
мукла је к земљи превага.
Живот блеђи, прозрачнији,
небу се ближи.
Љубав нам се крвна усадила.
Ал' смрт вреба и тајном кажњава.
Залуд телескопима срца
дубимо космос, мркла је ноћ.
Непробојна.

Вазнесењска звона

ОДОЉЕН

У паланци нашег доба
ово је песма против његових маштања
послатих у етар и засејаних жудима.
Ово је песма одољен, песма крст
и бели лук у венац сплетен. Ово је песма
која затвара сваки кибиц фенстер
у туђ балкон блудно занесен.
Ово је песма – црвен кончић, штит
пред којим се копља полагају
и својим кућама враћају мужеви.
Ово је песма благослов женама
ушушканим између две лажи,
између две потере, два уздаха.
Ово је песма савезник
жени у ћутњи и пламену
који јој је поспан утихнуо.
Ово је песма молитва и заклон.

КЛУПКО

Знам како љубав слепа служи
крвопијама, самољупцима.
И какве замке умешан ловац спрема
да учини од човека тетреба
– радост пламних стрела!
И Аријадна би се клупком
у лавиринту смрсила
да је тебе сусрела.
Нисам се ја, пустолове, родила
да ичија будем робиња
која ће за вечеру да ти патњу сервира!
Пусти ме... ослободи... конач...

ПРЕСУДА

Кристално сјајна дворана.
Царскаја Русија, Ана.
Прстен, оков ил' рам.
Под кринолином плам.

Мадам у сужањству
пред бајком на муралу.
Брак налик је монаштву,
складу, реду, ритуалу.

Портрет њен – сан заносни
и судији, само ли усни.
Коњи, воз, саоне.
Демонски кроз салоне.

Огрешењем завета,
издајом су губави.
Чија је освета
у име љубави?

СЛОВО

Треба забранити девојчицама
љубавне романе и заносне песме Цветајеве.
Видесмо од Пушкинове Татјане
како се обмањују страствене читатељке.
Не верујте књижевницима!
Замке су то за лаковерне!
Вертерове патње тричарије су за доконе!
Сплин се ко пиревина усади до неистреба.
Витези су одјахали гроб грлећи.
Платон је био у праву!
Ратника више нема! Јачајте вољу.
Треба нам женска снага,
треба нам Мајка за поколења!
„Право и незазорно“,
мироточи Химна Деспота.

КАО СЕСТРУ МЕ ЉУБИ

Љуби ме као сестру,
не искушавај жену.
Лепоту изобличиш,
поведеш ли је у грех.
Светлост је боголика
јер те радује чедна.
Грех на очај мирише.
Нагноји се у гордост,
блуд у бол кроз кајање.
Реч је опака ватра.
Распламса самољубље.
Љубав је то, помислиш,
ње пустахије нигде.
Крик поцепа човека.
Као сестру ме љуби
срцем тек безазленим.
Памти шта знаше стари
– жуд и себи претаји.
Речи букну у страсти,
срећа вихори, гали,
ал' падом крваримо.
Грех је црн крах гробљански.
Не љубиш ли ко сестру,
саможив и крив си ми!
Кикс, мрља, ништа, нула
у раскусуравању.
Бићеш глув, преда мном нем.
Љуби ме као сестру
у Христу, не распињи.

КАЛУП

Савршено сам пристала
твом калупу који си глачао
строгим мерилима.
Носио си га у замисли,
жудећи да су богови дах
удахнули таквој жени.
Мада случајно не бива, изненада
уклопих се у контуре твог модела.
Пред тобом жива, отелотворена!
Сан је материја која се призива.
Ти божанство оваплоћено,
које жена нема моћ да снива.
Сад се гледамо као две статуе у музеју,
осветљене, под алармом судбине.

ВАЗНЕСЕЊСКА ЗВОНА

Млади је мраз јутром проштипао
одјеке корака по дугим плочницима
ка Вазнесењској цркви.

Не потежи конопац
за звоно подно куполе.
На ову причест нећу прићи.

Кроз округло окно
по витражу светло титра
и пламно слово изнад ореола.
Испостих душу, не срце само.
Не призивај звоном
да ме не помилујеш по коси,
не благословиш крстом који понесох.

Не потежи конопац за звоно подно куполе
да не приступим ти у исповести својих рана,
тихих странпутица.

Топлим се шапатам молим Богомајци
у скрушеној ватри да ме од твојих очију разреши.

РАСПЕТА ЖЕЂ

(Монах слови о љубави
загледан у ореол светли.)
Распета пред Христом
и човеком кога љубим,
супроћ вољи Твојој,
Боже благи и громни,
(Висок пламен ждере меснато лишће.)
жедним да се причестим крвљу
и телом Твојим, жедним за вечношћу;
као што за њим жудим
да се у трену спојим,
по цену да ме окамениш
као Везув љубавнике у Помпеји.
(Тишина ми прекрива сунце.)
Мужеван, по калупу праоблика,
сан до ког ни не уме жена да снива,
непорочан ичим, сем пламом
који му за мнош на длановима гори,
да ме на тихој ватри огреје
од дневног и мукама упртог,
да блажимо неспокоје
шуштавом златном речју
која се убире из зденца
безусловне љубави.
(Црни облак облика шишарке.)
Распета Ти се молим
пред Распећем Твојим,
нека у свему буде Твоја воља,
а у једном само његова и моја.

(Изван зидина: пастув на појилу.
Срна у жарном дану.)
Капљу милости, подај,
да трен и вечност спојим.

Кантина „Три костура“

ПРЕИГРАНИ

Бубњеви бунта тутњали су тргом,
а ми смо се игром заносили

на ветрометини политичких повика,
између одјека стварних немира
и полемика драмских чинова.

Истина је на рулету јадна превага.
Метак се увек зарије у идеале обмане.

Возимо се друмовима свеједно којим
планетним развалинама блиставила,
заносећи се да живот је игра смислена.

Радост носи тек младост занета. Сва су збитија
на сцени репертоара њених фантазија.

У фоајеу „Крсманца“ светлост дим рашчешљава.
Силна слика одјека монолога, реплика,
пуног аплауза под сјајем илузија.

ТЕЛЕФОН

У „Зори“ ледници
новогодишњег кинђураја.
Фотографије славних пилота
102. ескадриле, подсећају на ноћ
када су од кафанског стола
хероји узлетели у смрт,
позивом из команде.
Тог телефона нема више.
А ни хероја.
Остаци лумперајке у част календара
висе с таванице.

ФАРМА

На Теразијама сточна пијаца.
Нагојила се Србија.

Плитка баруштина града
разлегла се ових деценија.

Упрегни марву. Достигла је!
Прострла се Србија.
Ори, воле!

ОЛУЈНИ ВЕТРОВИ

Тек што смо уз часну пионирску
с титовком хорски проклицали:
„У име свих нас '70 и неке
у заклетву Титу ја свео сам стих...“,
Мирко и Славко нас очас регрутоваше
у игру у којој се није знала
која је страна Немаца, која партизана.

Из гробљанске поворке уз плотуне,
у којој смо испраћали
дојучерашње школске другове,
шмугнули бисмо у ноћно блејање,
у бег од немаштине и слике лешева с дневника.
Вребале су сачекуше за најке и рибок патике.
Убијало се за коју циглу марака,
без пардона и кајања.

Турбо фолк је беснео из голфа двојке
уз нове поделе на:
дизел момке с утоком уз плавушице
и клошаре што жицкају за пљугу и пиво,
очајни јер све су рибе спонзоруше.

Мењажа нових рецепата:
за локне од пивског гела,
за ембарго колач и маренде
из залиха белосветских добротвора.

Од поделе до поделе на:
црвене и жуте, делије и гробаре...
мете су укопаване

као куга до помора целе куће.
А национ на стубу срама
у име оправдања жртвеног клања.

У ковитлацу рата држали смо се за руке
и исто љубили, не мислећи који ће враг
препречити праг хитрим скакавцем.
Ми смо се крају свега надали, одвећ уморни,
ми смо се надали да ћемо коначно
једном живети на крвавом Балкану.

Нас су чистили олујни ветрови,
чистили ко ђубре на улици!

УДАР

Звук сирене покуља сузе.
Пред огњем сећања дрхте.
Утвара утажила у заранак
каприц безумља.
Скрњише изданак.
Обрушише бомбе
на бехар, на млеч.
Пакети уранијума
– фактура ћифтинска
за уљаник српски,
за Теслу, Миланковића, Пупина...
Тренимице ђубан бели
проказа се караманом
- гостом адског милосрђа.
Сваки удар
утврди камен,
утврди звоник.
Зараслица заломљена
у чокот ће, у причест.
У завет, у инат!

ЗВЕЧКА

Испијали смо у кантини „Три костура“
концентрат супе из шоља
у паузама између предавања.

Понављајући стихове Дубровчана
пробијасмо се улицама без кордона.
Пиштало је унаоколо,
лармало у поклич, на бич!

И ми понесосмо пиштаљке,
некакво бунтовно ордење,
за добошаром. Куд и мечке све.

Тресли се тргови намученог града.
Родио се месија новог капитала!
Очас нас свеза кредитним ланцима.

И више немам снаге или је понестало воље
да у поклич идем куд и марионете нове.

Из двојке у двоцевку

ПРИЧЕ ИЗА ЕТНОГРАФСКЕ ПОСТАВКЕ

Мочуге, виле, секире
потезале се ко ракије!

Кукурику уз гладну рику!
Зоб, слама - пожар и галама!

Псовке, клетве, поруге!
Бљују се преко ограде!

Опанци и обојци из
двојке у двоцевке!

Колоплет за забране,
ливаде, оранице.

Иза дувара, шумарка
јато кљакавих сврака...

Уз казане и бакраче,
пјане мобе здружене.

За међу, брату вучје
прокине црвену пређу.

Трипут образ, крст
у тропрст и опет мрзост!

Кукурику уз бесну рику!
Сено, жито, а кукољ нико!

Авет селима коров залива.
Пуста окућница зарасла!

Заструг меда, бајка
га понела, вода однела!

ГОСТИ ЗЛОСТИ

Звецка шарка оловна, дрхти жица с ограда.
Врисну мандал-капија, нема више повратка.
Дречи звоно са овна, бауља циком стада.
Помрчна језа збија. Одувек памет кратка.

Тмина изигра сунце, ко мрежа сенка густа,
Просу на беле рунце. Кукувија ли пуста!
Вид се са брда бистри! Обневид'ли сте? 'Прости!
На клање, без милости – добар залогај злости!

ДЕВОЈАЧКИ ГАЗ

Златан се санак убави
у страх гвоздени усправи!
Девојке, мори, девојке,
мираз свој намах раздајте!

Лан трле, везле кошуље,
руно испреле, ћилим ткан!
Платно за беле постеље
женику свом несуђеном.

Девојке, мори, девојке,
златан нам сан у гвозден дан!
Не иде нам перјаник млад!
Њишти то топот коњице!

За руке сад се узмимо,
педесет мома чедних рој!
У мираз Богу светлу част,
сестрице миле Српкиње!

Коса у круне сплетених,
дахије да их не мрсе!
Педесет мома пупољних,
букет ружа тек процвалих

У ледну Саву скочише,
немани турској утекле,

на небеској су скели све
пркосном сузом блистале.

* Под најездом Турака, педесет девојака из села
Скела код Обреновца се смрћу спасило од турске
обљубе 5. октобра 1813. године, скочивши у Саву.

ПОВРАТАК

Скупљам глину и камење
да умесим рукотворје.
Довратку крај потковице
лечим дувара празнине.

Дељем праг багремов
да протече живота жуборје.
Тишину паука покида
зрак сунца и пој извора.

У кући мојих праотаца
отисци светлости, сенке слика.
Ожиљци се дубоки усекли
од милих успомена.

Прегршт јабука
поделих данас рођацима,
и свежањ свећа,
целивах имена почившима.

Обнављам бачву расушену.
Пуна је плода шљива родна.
Кречим вајат својим синовима.
Потпаљујем ватру на сувом камену.

Голорука с кременом у срцу
призивам насушну варницу.
Шумом газим топлину меку.
Под старим храстом аманет хучи.

Запис сину ореолским сјајем
и засвира фрула са висина.
Буди сањива ударја слободарској
груди и житној крчевини себара.

Откивам косу – окућницу огњишта
браним од црних гавранова, откосима
чувам сан од нестајања. Ничу ли капи
крви и млечне с недара, мајко вољена?

Калем је свака твоја рана
мачем и муњом засечена.

ВИДОВДАН

Дјевује Косовка у пољу божура;
тугом и молитвом пригрљује Небо.
Метохија наша, Христова Невеста,
поплочана вечно звуком златног звона:

с Грачанице, Бањске, Дечана, Девича...
Кораца су меки, вером окоштали
са витешким митом, с ореол-прецима.
Непрекинут вихор струји са стратишта,

све од Обилића до храбрих с Кошара
пред Клетвом Лазара, Заветом Косова.
И залуд се горди ала Механизма

пред мачем с оцилом Анђела Ратника!
Кличе Дух Феникса, Марко, Посестрима:
У Призрен догод'не, у част Видовдана!

ДРЕВНИ

Барвари су дошли да убију древне.
Угасили су пламен њиховог племена.
Барвари су дошли да нестане и нас.

Вукови су самотни у шуми страве.
Они који су прешли реку
заборавили су зов.

У Хјустону моја лепа сестричина
Американка несвесно пева тугу
Индијанаца и Срба, из своје крви.

Позор: сад!

ОБМАНА

Тај откуцај је требало да
остане тајна сна.
Шта ће нам спознаја
међу прстима?
Сад дрхтај је, језна јава.
С нотама се плачним
жуд прелива. Обмана.
Горка кафа горак укус не спира,
нит кап меда – реч ти с усана.
Све је само пад кроз мекоту,
пад у траву без сјаја,
пад у даљине без свитања,
пад у празнине без загрљаја.
Претвараћемо се да нисмо удвоје
уснули. Радоваћемо се
туђој срећи у твојој и мојој коси,
у које смо звезде укотвили, занесени.

ПЕРТЛЕ

Развезале су ми се пертле. Ризикујем
да се саплетем. Неприлично је клекнути
сад кад ми прилазиш, помислих.

Питамо се за здравље, за укућане,
разрешење спорова и поправку уређаја...
док твоја сенка сунчевом вољом
леже преко моје.

Коментаришемо време, дневну политику
и јучерашњи догађај машући рукама
с торбама с пијаце из којих
прогвирују две векне.

Шаљивим опаскама прећуткујемо главно.
И очи се безазлено сусрећу.
Запрећено је мисли.
И уздаху.

Поздрављамо се као успутни познаници
при случајном сусрету
поневши свако своју кост у грлу.

(БЕЗ)ОБЗИР

Између два зида,
на којима су огледала,
разговарамо о послу,
политици, патриотизму...

Поткрепљујеш ме милошћу.
Очински храбриш ми кораке.
Смерна сам, честита.
Декламујем обзире.

У одразу огледала, жена
у царском новом оделу
додирује ти косу шапатам:
У крилу бих ти се
до лудости зањихала...

Иза мог темена
ни гласак огледала.

НА ПРАГУ

Је ли то стигло време
за „Жену на камену“,
коју одложих на полицу
да сачека коју деценију?

Мом лику више не пријања
поглед искоса и заносна искра.
Из огледала збуњено ме гледа
на прагу старица.

У моју би кућу да се усели!
"Пакуј кофере!
Носи потпетице,
подвезице, корсете...
Треба ми простора
за вунене попке,
дубоке појасе и шалове."

Коректором бришем
сенке с лица,
прекривам пукотине
порцеланског тена.
Ајлајнер извлачим,
а кроз отворено око
гледа ме старица!
Затварам јој капак.
Трепнем трипут
да одагнам траг.
Не прикрадај ми се,
вештичуријо!
У парампарчад ћу те!

ЧЕСТИТКА

Честитам!

Треба да знам, кажеш, јер сам пријатељ.
А јављаш се изнебуха, из безвремена,
из непостојања после бескрајних година,
којима су претходиле двотачка и три тачке,
и тако сваки стих у низу: двотачка и три тачке...
Копреном сам поглед сакрила од истине.
Једино сам те за њу питала.
Сад се тако једноставно изрекла.

Нови брак, поново отац! Честитам!
Честитам и себи, јер сам дочекала.
Прогледала ненајављено!
Смешно је, јадно – човек је слеп пред оним
што је свима раздањено.
Нећу дизати руке као Лузитанија
хватајући се за ваздух који измиче.

Очни се вид отвара после благог подрхтавања.
И дављења у вратним жилама.
Ето, тек ради симптома помињем,
ако неком устреба.

ПОЗОР: САД!

А онда љубав побегне кроз прозор.

За њом се не шаље потера.
Олуци спирају трагове улице.
Навуку се тешке драперије
док не упију све дозиве.
Потом се жалузине широм
отворе да промаја пресретне
могућу клицу самоиздаје.
Очеличи се! Или кроз прозор:
Сад!

Узлет белих лабудова

КОВИД СЛИКЕ

– Зашто Ви пузите?, упита младић старијег господина на улазу Хитне помоћи. Остајемо без одговора, затечени.

Двема медицинским сестрама несмотрено испадају чипс и смоки по ходнику. У исто жарште кроз који минут просипају се увреде, претње и песнице.

Средовечни господин вуче коферчић на точкићима. У руци држи капут, налик путнику који чека пред рецепцијом да чекира собу.

– Да, упућен сам на рендген плућа, рече сестри.

Крај мене на колицима мушкарац снажног торзоа лежи у бесвести.

И одзвони у гласу лекарке исто годиште, његово и моје.

Из чекаонице ковид болнице гледам мајку с маском за кисеоник на лицу. Смеша се болничару који јој пробада вену.

ТОК

У исту тачку спојило се
прошло и будуће,
два бескраја, чија сам спона.

Две свеће у пламену
- рођенданска сину,
а мајци капље почивша.

Распета између два века,
дланове, којима сам држала
руке нежности,
склапам у молитвен шапат.

Преспојила сам
ток који ћу и сама прећи
када га мој син преспоји
држећи на срцу ручицу
благости, шапућући речи.

С ТВОЈИМ СЕ РУКАМА ПРЕПЛИЋЕМ

Прођем станом за ситним пословима
и прене ме мисао навикнута:
Да позовем мајку...

Зачињавам ручак, мирише
готово јело. Постављам тањире,
с твојим се рукама преплићем...

Заваравам дан књигама.
Зими се брзо смркне.
Најтеже Господ скрати дане.

Изнава глумим да сам ти велика, јака.
Кад ме протресе, велим – вечерња језа.
И замилује ме благи шапат.

Прођем станом за ситним пословима
и прене ме мисао навикнута:
Мајку нисам звала.

РУЖИЧЊАК МОЈЕ МАЈКЕ

У ружичњаку си ме одгајала
рукама из којих је грејало сунце.
Звездано се небо над њим надносило,
славуји се песмом утркивали.

Сред залеђеног трња упирем поглед
у Небо, моја мирисна звездо.

На длановима ми рој пахуља. Капље.

СРЕД ЧУДОЋИЈЕ

Од нашег четверца
остасмо сада ти и ја, оче.

Весламо слабо, замахујемо.
Пловимо ка ушћу свих
понирућих сусрета, на
узлет белих лабудова.

Још који круг и завеслај
од променаде до Саборне,
од Победника до Гардоша
уз предах крај Ратног острва...

Огромних телеса полете
пут сунчевих загрљаја!
Нестварно, оче! И наш чун
сред чудођије узлетеће

за белим лабудовима
кад збацимо тешка весла.

ПРОЗИР НЕПРОЗИРА

Чудеснице моја, ти си ми отворила
прозор који се не обзнањује!
Раздевена од свега земног,
што си овде упртила нејака и болна,
ћутиш о свом мистичном, лепршава.
Мати моја бивша и вечна!

И приђе ми из незнаног предворја,
чији су ми пролази страни,
тихо, сасвим ненадана,
јер ко се још отуд поздравља пре лета?
Колико смо речи изговориле
кроз валове узајамних мисли?

Чудеснице моја, показа ми
бесмртно лице љубави.
Лебдећи смешиш се, разгониш тугу,
заветујеш радост и уносиш...
Заједно гледасмо у исто дно смрти.
Ниси ме издала ћутањем.

Сасвим си већ узлетела до невида.
Сузе ми се мешају с осмесима.
И моје те руке испраћају пољупцима.
изнова и изнова, са треседа дневне собе.
И где, крај мене тих, бди анђео...
Тако близу мене друји ваздух дишеш.

Чудеснице моја, ти си ми отворила
прозор који се не обзнањује

из места за које свет не зна.
Уткана у мистично, лепршава.
Само си понела нити срца.
Мати моја бивша и вечна!

БЕГ ОД ПРАЗНИНЕ

Трећи по реду песнички рукопис Кристине Павловић Рајић, *Зелена љуљашка свемира*, наслања се на претходна два – *Разирљен круї* (2018) и *Лейза* (2019), са јасно видљивим искораком ка новим темама и поступцима. То се види већ по разуђеној, шароликој композицији овог рукописа, састављеног од девет циклуса и прошке песме. Песникиња се, очигледно, определила да груписањем песама истакне разноликост и варијабилност искуствених и доживљајних перспектива из којих посматра свет. Ако, пак, једним погледом обухватимо ову композицијску разуђеност, лако ћемо приметити да се неколико средишњих мотива понавља и варира кроз целу књигу, градећи њену унутрашњу кохезију, упркос утиску о скоковитости мотивске и стварносне грађе.

Међу њима је најчешћи и поетски најпродуктивнији сплет мотива везаних за доживљај тескобе и осујећености, или, како песникиња каже у једној песми – „носталгије за бесконачним“. Жудња за изласком из досуђених граница – егзистенцијалних, сазнајних, језичких – представља везивну искуствену нит и основно начело које одређује однос песникиње према певању. О томе говори прошка, аутопоетичка

песма, у којој песникиња сања реч од које „уздрхти срце“ и „цело биће облију милине“ („Треба ми реч“). Призив чисте и „слатке“ речи која ће обасјати језик и живот „сред сивих колотечина“, одјекује у свим песмама, а на многим местима исказан је директно и стављен у мотивско и значењско средиште, као у песми „Одољен“: „Ово је песма одољен, песма крст... савезник жени у ћутњи и у пламену“. За Кристину Павловић Рајић песма је склониште, утеха, духовно окрепљење – лековита трава за унутрашње драме и немире. Молитвено-религиозну потку ове песме осетићемо на многим местима у књизи, тако изразито да се чини да свест о лепом песникиња не раздваја од сакралног и религиозног.

На овакво аутопоетичко становиште, експлицирано у пролошкој песми, надовезују се асоцијативне путање из необичног, винаверовски интонираног наслова књиге – Зелена љуљашка свемира. Прва асоцијација води нас ка бајковитом и сновидном, у просторе иза чулне и рационалне перцепције света. И сам наслов, а посебно доминантне песничке слике, уводе нас у духовни простор детиње игре, изнад дневних послова, обавеза, рачуна. Нешто детиње, разиграно и безбрижно, песникиња непрестано види испред себе и покушава да га васпостави као властиту лирску стварност. У том детињем и детињастом сабирању и слагању спасоносних илузија јесте примарна моћ песме и вечно позвање песника. Карактеристична је у том погледу песма „Нерођеној кћери“, у којој, у виду писма замишљеном бићу, песникиња поети-

зује своју потребу да се искреношћу и љубављу излива у душу другог, без којег не постоји цело, испуњено ја: „Чеках те, кћери, столећима / да ми из крви никнеш, / у цвет најлепши“. Адресат овог писма – нерођена кћер, надраста сферу биолошко-крвне повезаности и постаје симбол исконске пра-жудње за проналажењем себе у љубави и чистоти, симбол трагања за изгубљеном пуноћом властитог бића, чему је услов постојање у другом и за другог.

Мотиву нерођене кћери близак је, скоро комплементаран, мотив мајке и мајчинства. Лако је приметити да га налазимо на два „јака места“ – у уводној и завршној песми. На почетку поменутих песме „Треба ми реч“, стоји: „Треба ми реч чудесна као свичева светиљка, / реч чиста као радосница мајчина“. У последњој песми „Прозир непрозира“ насликан је мистични сусрет са мајком, несталом са овог света, али тајанствено свеприсутном, пресељеном у вечно и сакрално, у екстатични доживљај који уводи у несаопштиво („ти си ми отворила прозор који се не обзнањује“). У пролошкој песми мајка је медијум кроз који се исказује представа о суштој речи и бићу песме, а у завршној она је супстанца сусрета са апсолутом, онострана енергија која преображава стварност и шири границе спознаје.

Између ове две песме налази се мноштво тематски блиских у којима су ухваћени различити свакодневни тренуци везаности за мајку („Мајка“, „Рађање човека“, „Април“ ...). У тим песмама се један дубоколичан доживљај прелива у рефлексiju о тајни мајчинства, о мајци као

архетипу и животном начелу. Песникиња мајку доживљава као анђела-чуvara који зна све наше путеве и кораке, који нас опомиње и усмерава: „Претходница незаном путу кроз огањ, замке и мраз. / Закрилиш ме шапатом: Душо, не тим путем, у пораз.“ У сличном лирском маниру песникиња уводи у своје песме брата и оца (о чему свеодочи и посвета на почетку збирке: „Оцу“), при чему се лични стварносни тренуци лирски етеризују и постају духовни простор жудње за љубављу, топлином, смислом. Све песме породичне инспирације одликује исповедни тон и снажна, непосредна емоција, у којој се додирују бол и срећа, духовна озарења и страх од света. Међу овим песмама најлепша је она са насловом „Кошмар“, о трагично настрадалом брату, где песникиња свој огољени, тешки бол заодева у слике дечије игре – жмурке, где брат и сестра траже једно друго по овом и оном свету:

„Увелико је помрчина.
Стојим испод уличне сијалице.
Одавно су сви отишли кућама.
Само тебе нигде нема.
Побогу, где си се то сакрио?...

Обећала сам мами да ћу да те чувам.
А ти си ми се заигран искрао.
У месечину, у сунце заспало...”

Упоредо са овим песмама, као њихов тематски и доживљајни контрапункт, налазе се песме у којима се песнички субјект оглашава из отуђености и загубљености у хладном, равно-

душном свету. Такав доживљај света сугерисан је насловом уводног циклуса „Ванземаљац из суседне собе“, истицањем контраста између бајколике зањиханости „зелене љуљашке свемира“ и тескобне баналности свакодневних полова, из које је ишчилела емпатија, разумевање, упућеност човека на човека. Тај свет песникиња види већ „у суседној соби“, која постаје метафора општет размимоилажења и затварања у властиту егзистенцијалну љуштуру. Доживљај странствовања у данима и годинама властитог постојања, сугерисан насловом првог циклуса, обојио је многе песме у збирци, а налазимо га и у насловима других циклуса („Кантина Три костура“, „Из двојке у двоцевку“) као и појединачних песама („Калуп“, „Распета жећ“, „У чаури“...).

На овај тематски круг надовезују се песме сличног искуственог и доживљајног полазишта, али ширег ракурса, где је лични доживљај замагљен опсервацијама о времену у којем живимо, о општој дехуманизацији, где се умножавају људске туге и тескобе. Овакво виђење света свој фокус има у циклусу „Аутострада“, где се савремени начин живота види као бодријаровско убрзање у празно, као бесомучно, безглаво кружење које не сме да се заустави, јер ће у стању мирног посматрања човек увидети да се његово постојање претворило у бег од празнине. У песми којом је насловљен поменути циклус, прва строфа гласи:

„Брзина меље туге задебљале.

Вожња је нужно бекство, привремен спас.

Док шкрипе кривином точкове пале,
Аутострадом безумна ридам на глас.
Брзина меље туге задебљале.“

Из овакве спознаје света песникиња пројектује себе у вишу, лирску стварност, саткану од речи, боја, чистих емоција, у илузију лепоте и пуноће. Песме Кристине Павловић Рајић настају из унутрашње напетости између доживљаја стешњености и осујећености и „носталгије за бесконачним“. Ту напетост она неутралише на разне начине, препуштајући се зову речи, снова, бајковитих фантазија. У том контексту добијају свој поетски легитимитет и мисли о смрти као ослобађању од бремена и стапању са бесконачним, као у песми „Свежањ“, где стоји: „Смрт је лепота оклеветана /... Смрт је бег од бесконачне тескобе“.

Ово је добро стајалиште за сусрет са љубавним песмама Кристине Павловић Рајић, најбројнијим и, чини се, најпровокативнијим у овој збирци. О њиховом месту у књизи говори довољно и то што наслов целе збирке потиче управо од њих. Песме љубавне инспирације покривају широк распон тренутака, доживљаја, емоција. Тако је у песми „Сада, овде“ ухваћен један, споља гледано, сасвим обичан тренутак – додир дланова мушкарца и жене: „Од свих млечних путева, / укрштај дланова најчудеснији је... Ка твојим дубинама сјај ме призива. / Тренутак, / који је језгро галактичких светова.“ Кроз руке заљубљених струји галактичка енергија, бескрај, укида се време, страх од коначности и смрти. Лет у свемирске ведрине

није бајковита фантазија, сновно привиђење – то је стварност љубавног додира, остварена „сада и овде“. Ова емоција разгранана се и нијансира у хватању различитих љубавних тренутака, али у сваком од њих песникиња је усредсређена на доживљај изласка иза граница конвенција, чула, света, себе. Тако је у песми „Бузуки“, где је ухваћено стање дионизијске распамећености, када песникиња бодри себе узвиком: „Играј, упркос страховима“; или у песми „Грозд“, где је љубавна ноћ зауставила време и све што постоји испунила зрењем, вином, пијанством: „Све трезне године / за кап ноћи смо свукли.“ Пратећи путању љубавног пијанства, песникиња се у неким песмама препушта апотеози еротског чина, као вршном тренутку тријумфа над страховима и ограничењима, као у песми „Седам дана“: „Пустили смо дивље вранце / четврт века заточене.... / Пропињу су и сустижу, / ржу, њиште, у слободу.“

Али, и љубав и све што човека понесе, смештено је у време, у законе и захтеве живота. Тако иза свих тренутака љубавног пијанства, долазе тренуци пада и разочарења, као у песми „Клупко“, пуној резигнације и горчине: „Нисам се ја, пустолове, родила / да ичија робиња будем / која ће за вечеру патњу да ти сервира“. У неким песмама „љубавни гнев“ окренут је унутра, ка себи, а у својој крајњој тачки прелази у осећање престапа и греха, сублимираног у молитвено покајање, као у поменутој песми „Одољен“, у којој последњи стих гласи: „Ово је опесма молитва и заклон“.

Сагледана у целини, песничка збирка *Зелена љуљашка свемира* Кристине Павловић Рајић настала је из унутрашње борбе за превладавањем егзистенцијалне тескобе и изласка у слободу и пуноћу постојања. Та емоционална и душевна напрегнутост утиснута је у све песме, из различитих доживљајних и стварносних перспектива. Тиме је савладан, на први поглед, прешироки тематско-мотивски распон ове збирке, као и наглашена разноликост стихова и песничких облика. Све их повезује унутрашња нит „жудње за бесконачним“. А то је само једно од могућих имена оног недокучивог душевног Бола, без којег нема ни песме ни певања.

Душко Бабић

САДРЖАЈ

Треба ми реч	7
ВАНЗЕМАЉАЦ ИЗ СУСЕДНЕ СОБЕ	
Мајка	11
Рађање човека	12
Април	13
Ванземаљац из суседне собе	14
Нерођеној кћери	15
Рикша	16
Матуранти	17
У сусрет новим звонима	18
Летња радост	19
Гласови	20
ЗЕЛЕНА ЉУЉАШКА СВЕМИРА	
Сада, овде	23
На фреквенцији _ MHz	24
Туфне	25
Брбљиве радости	26
Грозд	27
Бузуки	28
На обали времена	29
Седам дана	30
Шум таласа	31
АУТОСТРАДА	
Рачун	35
Каприц	36
Напола	37
Аутострада	38
Свежањ	39
Трешња	40

УСРЕД ВЕЧНОСТИ	
Молитва за неснађеног анђела	43
Можда	45
Венац од шимшира	46
Кошмар	47
У чаури	48
Непробојна	49

ВАЗНЕСЕЊСКА ЗВОНА

Одољен	53
Клупко	54
Пресуда	55
Слово	56
Као сестру ме љуби	57
Калуп	58
Вазнесењска звона	59
Распета жеђ	60

КАНТИНА „ТРИ КОСТУРА“

Преиграни	65
Телефон	66
Фарма	67
Олујни ветрови	68
Удар	70
Звечка	71

ИЗ ДВОЈКЕ У ДВОЦЕВКУ

Приче из етнографске поставке	75
Гости злости	77
Девојачки газ	78
Повратак	80
Видовдан	82
Древни	83

ПОЗОР: САД!	
Обмана	87
Пертле	88
Без(обзир)	89
На прагу	90
Честитка	91
Позор: сад!	92
УЗЛЕТ БЕЛИХ ЛАБУДОВА	
Ковид слике	95
Ток	96
С твојим се рукама преплићем	97
Ружичњак моје мајке	98
Сред чудођије	99
Прозир непрозира	100
ПОГОВОР	
Душко Бабић <i>Беї од ѝразнине</i>	103

Кристина Павловић Рајић
ЗЕЛЕНА ЛЉУБАШКА СВЕМИРА

Издавач
ГРАМАТИК
Београд

gramatik56@gmail.com
011 2971 593 / 064 130 21 82

Слог и прелом
Студио ГРАМАТИК

Штампа
Нова Делта
Београд

Тираж
300

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-1

821.163.41.09-1 Павловић Рајић К.

ПАВЛОВИЋ Рајић, Кристина, 1976.

Зелена љуљашка свемира / Кристина
Павловић Рајић. - Београд : Граматик, 2022
(Младеновац : Нова Делта). - 113 стр. ; 20 см

Тираж 300. - Стр. 103-110: Бег од празнине /
Душко Бабић.

ISBN 978-86-6135-190-7

а) Павловић Рајић, Кристина (1976) -- "Зелена
љуљашка свемира"

COBISS.SR-ID 55691017